

Praha, 5. srpna 2006

**Posudek na bakalářskou práci Magdaleny Górské:
*Ustavování a hranice těla: Pojetí tělesnosti u Judith Butler***

Návrh hodnocení: **48-49 bodů**

Komentář:

I když není mým zvykem rozhazovat v bakalářských posudcích slova chvály plnými hrstmi, předkládaná práce Magdaleny Górské o pojetí tělesnosti v díle americké teoretičky Judith Butler patří podle mého názoru k tomu absolutně nejlepšímu, co bakalářské práce na FHS UK v Praze mohou nabídnout. O vyjimečnosti této práce po všech stránkách svědčí nejen její závěrečný produkt, ale i celý proces jejího vytváření a zpracovávání. Z hlediska hodnocení na bakalářské úrovni k práci není téměř co dodat a není ji možné téměř nic kriticky vytknout. Nedostatky a možnosti rozpracování a dalšího zlepšení, které práce samozřejmě má, se týkají jejího posuzování na případné magisterské, místy až disertační úrovni. Tato práce je vyjimečná nejen svým rozsahem 164 normostran, ale zejména teoretickým záběrem a analytickou hloubkou zpracování. Touto závěrečnou prací autorka nepřehlédnutelným způsobem demonstruje svůj akademický talent a potenciál, který doufám bude rozvíjet dále na magisterské a doktorandské úrovni. FHS může být podle mého názoru pyšná na to, že Magda Górska bude její absolventkou.

Jako vedoucí práce jsem na této práci s autorkou pracovala skoro dva roky a ráda bych poznamenala, že to byla nesmírně intenzivní a obohacující spolupráce. Na rozdíl od většiny ostatních studujících, kteří svou bakalářskou práci zpracovávají v řádu několika měsíců, či dokonce posledních několika týdnů před odevzdáváním, Magda Górska na samotné práci usilovně a systematicky pracovala déle než rok (nepočítaje v to zkoumání možností, teoretickou průpravu k tématu a výběr samotného tématu). V průběhu tohoto období práce prošla nespočtými drafty a minimálně pěti plnými verzemi, které se neustále zdokonalovaly. Teoreticky, analyticky, argumentačně i stylisticky se tak tato práce přes rok propilovávala k lepšímu a lepšímu produktu, jehož finální výsledek má dnes čtenář k dispozici. Zejména co se struktury a zpřesnění a výstižnosti hlavních tézí práce týče, práce doznala v průběhu svého zpracování zásadních a nemalých změn, jež ve svém důsledku vždy teoreticky i argumentačně posunuly práci kupředu. Autorka se nikdy nespokojila s pasážemi práce, jež měly argumentační či teoretické mezery nebo aspekty, jimž by plně nerozuměla. Zároveň aspirovala i na co nejjasnější sktrukturu a logickou plynulost textu. I když si pro svůj závěrečný bakalářský projekt vybrala velmi náročnou teoretickou práci, jejím cílem nikdy nebylo práci pouze napsat tak, aby ji mohla v klidu obhájit, vždy směřovala k perfekcionalismu a nejvyšší možné dokonalosti své práce po všech stránkách, od dokonalé struktury práce, přes zásadní teoretické otázky, po preciznost poznámkového aparátu a maličkosti ohledně konečné úpravy a prezentace.

Než přejdu k samotnému hodnocení práce, ráda bych ještě jednou zdůraznila, že

z mé pozice člověka, který s touto prací a její autorkou déle než rok intenzivně pracoval a žil (na jednu stranu autorka na projektu pracovala nesmírně samostatně, na druhou stranu naše pravidelné konzultace či spíše diskuse k této práci často trvaly i 3-4 hodiny), není na této práci v podstatě co kriticky hodnotit. Podle mého názoru si na bakalářské úrovni tato práce i její autorka zaslouží pouze superlativa a slova uznání. Pár kritických poznámek, které v druhé části svého posudku připojuji, plyne výhradně z ambiciózního pojetí a zpracování této práce, jež ji katapultovalo do publikovatelné dimenze skutečně vědecké hodnoty.

Na této práci je těžké hodnotit její přednosti a nedostatky, neboť je to práce po všech stránkách vynikající a vyjímečná. Nicméně, k nejsilnějším stránkám práce podle mého názoru patří její precizní struktura, nesmírně bohatý seznam použité literatury (zde bych ráda podotkla, že opět na rozdíl od mnoha studujících, veškerou odbornou literaturu, jež autorka v závěru práce uvádí, měla autorka skutečně načtenou, v práci ji opravdu využívá a jak v průběhu konzultací, tak v samotné práci přesvědčivě demonstruje její hlubokou znalost), demonstrace pochopení teoretických argumentů Judith Butler a kritické zhodnocení nedostatků vybrané knihy *Bodies That Matter* (zejména pak neukotvenost vlastní teorie tělesnosti Butler do stávajících teorií tělesnosti 20. století). Za vrchol a nejsilnější pasáž celé práce považuji kapitolu 4, autorčinu vlastní a originální analýzu kritik pojetí tělesnosti u Butler jinými autory a autorkami, jež je podle mého názoru právě tím aspektem, který z této práce vytváří publikovatelné dílo.

Ke slabším stránkám práce podle mého názoru patří tři aspekty: Za prvé, trochu těžkopádná formulační srozumitelnost v pasážích, kdy autorka představuje myšlení Butler samotné a využívá k tomu „butlerovský jazyk“ (práce je naopak velmi silná v pasážích, kde autorka toto myšlení kriticky analyzuje a zasazuje do kontextu kritik dalších teoretiků a teoretiček svými slovy). Z formulací není občas zřejmé, kdy autorka záměrně používá určité výrazy a koncepty a kdy se za ně spíše určitým způsobem schovává. Zde si myslím, že práce má stále ještě určité mezery a prostor ke zlepšení. Za druhé, mi práce místy připadá trochu účelově napsaná a argumentovaná ve prospěch Butler, což pramení jistě ze souhlasné pozicionality autorky, nicméně v publikované verzi by tento aspekt měl být nahrazen kritičtější postojem (jehož je autorka zcela jistě schopná). Za třetí, podle mého názoru práci oslabuje dvojitý závěr, který není nutný. Vrcholem práce je bezpochyby kapitola 5: „Tělo jako překážka nebo nástroj,“ zatímco kapitola 6: „Závěr“ spíše demonstruje autorčino liknavé loučení s prací, v níž jakoby stále chtěla pokračovat. Pro teoretickou práci tohoto rozsahu a analytického formátu podle mého názoru jednostránkový závěr (navíc po téměř 10ti stránkovém celkovém kritickém shrnutí jak myšlení Butler, tak práce samotné) nefunguje jako myšlenkový vrchol, ale spíše jako stylistický přívěsek, jež práci v samém závěru trochu oslabuje a otevírá do vytracena, než by ji skutečně uzavíral. Pokud by autorka chtěla tuto studii v nějaké formě publikovat, což zcela jistě podporuji a doporučuji, neboť kvalitativně se jedná o mimořádně přínosné dílo, závěr práce by měl být zpracován přímo do 5. kapitoly práce.

Na závěr bych chtěla znovu vyzdvihnout celkovou koncepční a argumentační mimořádnou kvalitu předložené práce a přesvědčení, že po minimálních úpravách je práce zcela jednoznačně vhodná a přínosná pro publikování. **Pro závěrečnou obhajobu proto navrhuji hodnocení kolem 48-49 bodů.**

Věra Sokolová, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce